

# DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2015 R.

Informacja Sygnalna

Marzec, 2017

## WYBRANE DANE O MIKROPRZEDSIĘBIORSTWACH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek		2014=100	Pracujący (stan w dniu 31 XII)		2014=100
	2014	2015		2014	2015	
<b>POLSKA</b> .....	1826302	1905020	104,3	3569678	3764185	105,4
Łódzkie .....	118376	120311	101,6	233883	238207	101,8

- Liczba mikroprzedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2015 r. w porównaniu z 2014 r. wzrosła o 1,6%, a w skali całego kraju o 4,3%.
- W województwie łódzkim w 2015 r. w stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost liczby osób pracujących w mikroprzedsiębiorstwach o 1,8%, a w Polsce wyniósł on 5,4%.

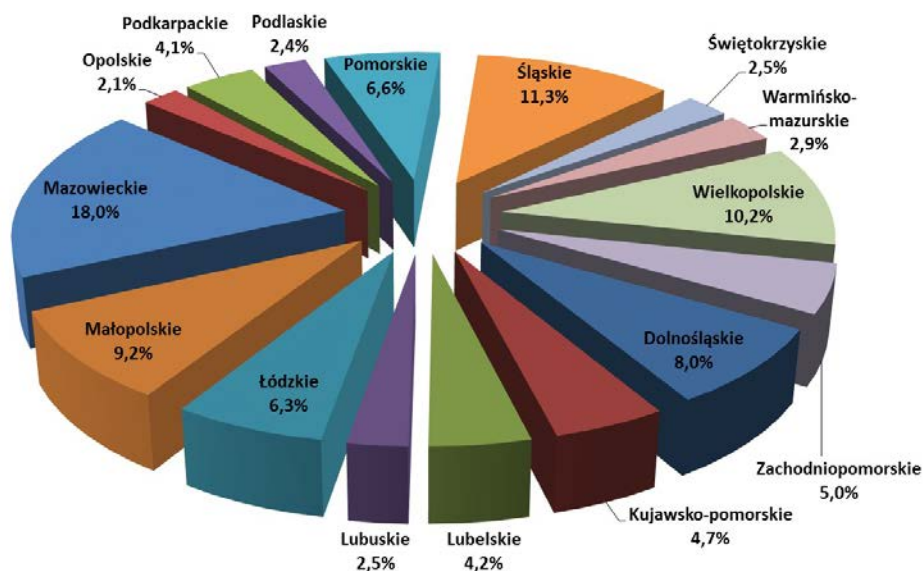
Podstawowym źródłem prezentowanych danych jest roczne reprezentacyjne badanie przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób realizowane na formularzu *SP-3 Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw*. Przedstawione informacje dotyczą przedsiębiorstw aktywnych, tj. prowadzących działalność gospodarczą w okresie sprawozdawczym.

Szersze informacje na temat działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw zawarte zostały w publikacji *„Działalność przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2015 r.”*, Łódź 2017.

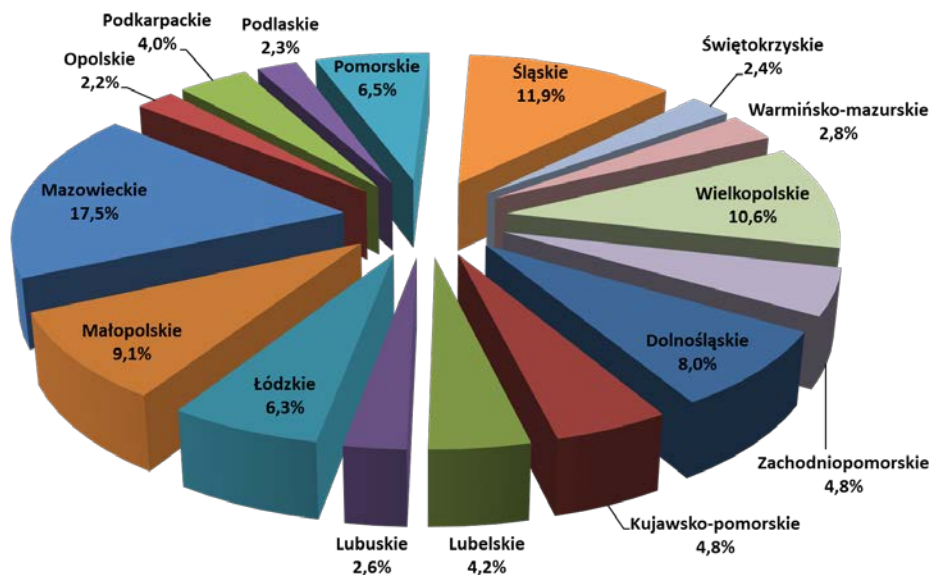
- W 2015 r. w województwie łódzkim działalność gospodarczą prowadziło 120,3 tys. jednostek, tj. 6,3% ogółu mikroprzedsiębiorstw w Polsce. Najwięcej przedsiębiorstw do 9 osób pracujących miało siedzibę na terenie województwa mazowieckiego 343,4 tys., tj. 18,0% ogółu oraz w województwie śląskim 214,8 tys. (11,3%) i wielkopolskim 194,9 tys. (10,2%). Najmniej jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, tj. 39,3 tys. (2,1%) funkcjonowało w województwie opolskim.
- Liczba pracujących w województwie łódzkim wyniosła 238,2 tys. osób, co stanowiło 6,3% ogółu pracujących w mikroprzedsiębiorstwach w Polsce (3764,2 tys.). Największy odsetek pracujących skupiały jednostki w województwie mazowieckim – 17,5% (tj. 658,4 tys.), śląskim –

11,9% (tj. 446,8 tys.) oraz wielkopolskim - 10,6% (tj. 397,9 tys.). Najmniejszy odsetek osób pracujących ogółem wystąpił w mikroprzedsiębiorstwach województwa opolskiego – 2,2% (tj. 81,6 tys.).

**Wykres 1. Struktura mikroprzedsiębiorstw według województw w 2015 r.**



**Wykres 2. Struktura pracujących w mikroprzedsiębiorstwach według województw w 2015 r. Stan w dniu 31 XII**



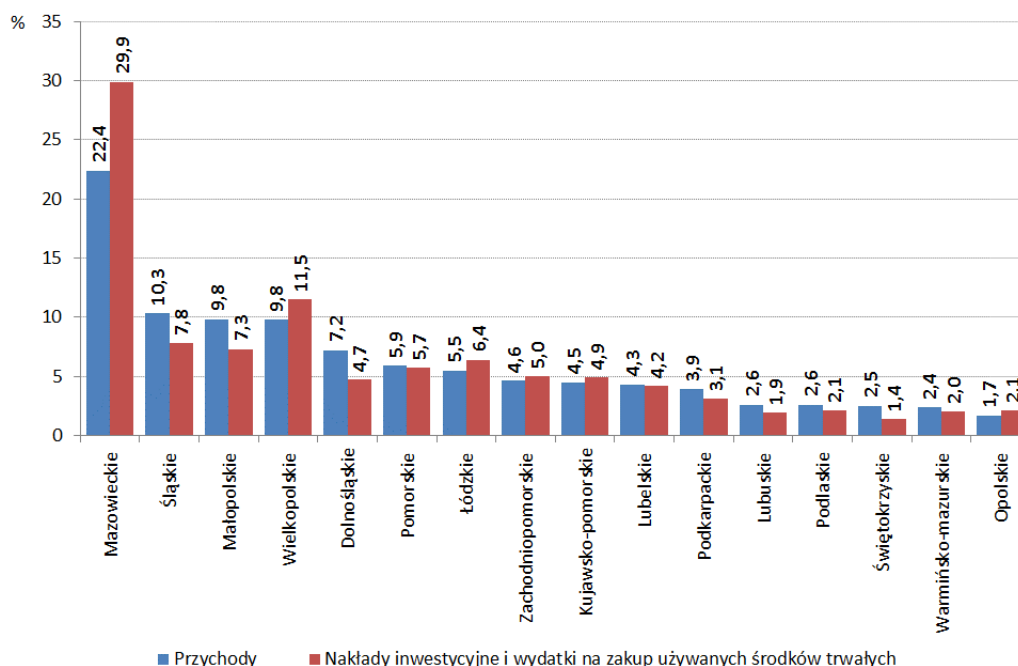
Szczegółowe informacje na temat liczby osób pracujących w mikroprzedsiębiorstwach według statusu zatrudnienia oraz województw zamieszczono w tablicy 1.

## PODSTAWOWE DANE O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW

W 2015 r. przychody jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, mających siedzibę prowadzenia działalności gospodarczej na terenie województwa łódzkiego, wyniosły 54,1 mld zł i stanowiły 5,5% przychodów mikroprzedsiębiorstw w Polsce (976,4 mld zł). Z analizy struktury przychodów mikroprzedsiębiorstw według województw wynika, że największą ich część wypracowały mikroprzedsiębiorstwa z terenu województw: mazowieckiego 22,4% (218,3 mld zł), śląskiego 10,3% (100,2 mld zł) oraz małopolskiego i wielkopolskiego po 9,8% (po 95,9 mld zł). Najmniejsza część przychodów, tj. 1,7% (17,0 mld zł) wygenerowana została przez mikroprzedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego, charakteryzującego się najmniejszą liczbą i udziałem tych jednostek.

W skali całego kraju wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 87,2%, a dla jednostek województwa łódzkiego udział kosztów w przychodach ukształtował się na poziomie 88,0%. Udział poniesionych kosztów w uzyskanych przez mikroprzedsiębiorstwa przychodach wahał się od 82,3% w województwie dolnośląskim do 90,7% w województwie lubelskim.

**Wykres 3. Struktura przychodów oraz nakładów inwestycyjnych i wydatków na zakup używanych środków trwałych w mikroprzedsiębiorstwach według województw w 2015 r.**



Nakłady inwestycyjne i wydatki na zakup używanych środków trwałych jednostek o liczbie pracujących do 9 osób z województwa łódzkiego wyniosły 1,9 mld zł, co stanowiło 6,4% ogółu tego rodzaju wydatków mikroprzedsiębiorstw w Polsce w 2015 r. (29,6 mld). Największa ich część (29,9%, tj. 8,8 mld zł) przypadła na jednostki z siedzibą w województwie mazowieckim – charakteryzującym się najwyższym udziałem mikroprzedsiębiorstw i pracujących ogółem w Polsce. W dalszej kolejności,

pod względem wysokości i udziału wydatków inwestycyjnych na środki trwałe, znalazły się mikroprzedsiębiorstwa województwa wielkopolskiego (11,5%, tj. 3,4 mld zł) oraz śląskiego (7,8%, tj. 2,3 mld zł). Najniżej w zestawieniu znalazły się jednostki z województwa świętokrzyskiego (1,4%, tj. 0,4 mld zł) – zob. wykres 3.

Z porównania nakładów inwestycyjnych (łącznie z wydatkami na zakup używanych środków trwałych) do przychodów mikroprzedsiębiorstw w 2015 r. wynika, że najczęściej na środki trwałe przeznaczyły jednostki o liczbie pracujących do 9 osób z województw: mazowieckiego – 4,0%, opolskiego i wielkopolskiego – po 3,6% oraz łódzkiego 3,5%. Relatywnie najmniej na środki trwałe przeznaczaly mikroprzedsiębiorstwa z województw: małopolskiego – 2,2%, dolnośląskiego – 2,0% oraz świętokrzyskiego – 1,7%.

Ostatnie trzy charakterystyki zamieszczone w tabelicy 2 dotyczą sprzedaży detalicznej, hurtowej i produkcji budowlano-montażowej mikroprzedsiębiorstw według województw w 2015 r. Ich struktura wskazuje, że największy udział w generowaniu wartości zarówno sprzedaży detalicznej, hurtowej, jak i produkcji budowlano-montażowej miały jednostki z województwa mazowieckiego, które wypracowały odpowiednio: 17,6% (34,2 mld zł) sprzedaży detalicznej ogółem, 24,9% (61,6 mld zł) sprzedaży hurtowej ogółem oraz 18,0% (14,9 mld zł) produkcji budowlano-montażowej ogółem. Na tle jednostek województwa mazowieckiego wyniki mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego były znacznie niższe i wyniosły odpowiednio: sprzedaż detaliczna 5,5% (10,7 mld zł), sprzedaż hurtowa 6,7% (16,5 mld zł), a produkcja budowlano-montażowa 4,9% (4,0 mld zł). Najmniejszy udział zarówno w sprzedaży detalicznej, hurtowej jak i w produkcji budowlano-montażowej osiągnęły jednostki z województwa opolskiego (2,2%, 4,3 mld zł – detal; 1,8%, 4,4 mld zł – hurt; 1,7%, 1,4 mld zł – produkcja budowlano-montażowa).

## WSKAŹNIKI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WOJEWÓDZTW

W kolejnej części opracowania dokonana została charakterystyka mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego według wybranych wskaźników ekonomicznych na tle pozostałych województw (zob. tabl. 3 oraz podstawowe pojęcia).

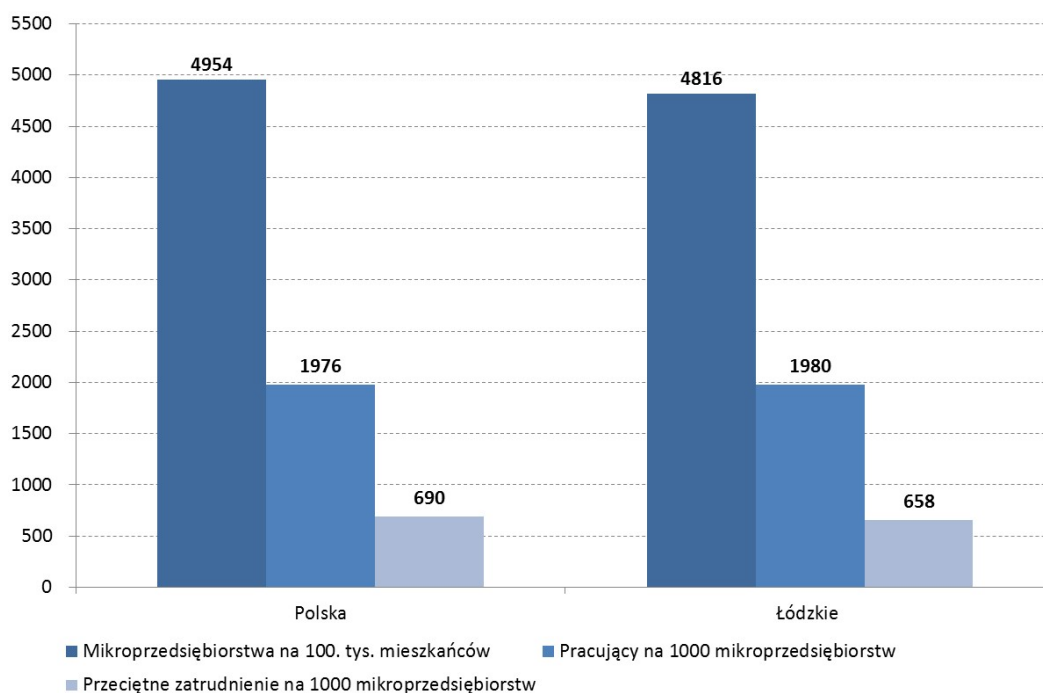
W latach 2014-2015 liczba mikroprzedsiębiorstw przypadająca na 100 tys. mieszkańców w województwie łódzkim wzrosła z 4719 do 4816, a w skali całego kraju odnotowano wzrost wskaźnika natężenia mikroprzedsiębiorstw z 4746 do 4954. W 2015 r. w poszczególnych województwach jego wartość mieściła się w przedziale od 3562 w województwie podkarpackim do 6430 w województwie mazowieckim, podczas gdy w 2014 r. minimalna i maksymalna wartość omawianego wskaźnika wyniosła odpowiednio 3457 (podkarpackie) oraz 6001 (mazowieckie).

Wspomniany wcześniej wzrost liczby pracujących w województwie łódzkim – większy niż wzrost liczby mikroprzedsiębiorstw – spowodował nieznaczne podwyższenie wartości wskaźnika pracujących w przeliczeniu na 1000 mikroprzedsiębiorstw z 1976 osób w 2014 r. do 1980 osób w 2015 r. Województwem o najwyższej liczbie pracujących przypadających na 1000 mikroprzedsiębiorstw było śląskie – 2080 osób (2058 osób w 2014 r.), a najniższą wartość analizowanego wskaźnika odnotowa-

no w województwie podlaskim – 1845 osób (1785 osób w 2014 r.). W skali całego kraju wskaźnik natężenia pracujących w latach 2014-2015 wzrósł z 1955 do 1976 osób.

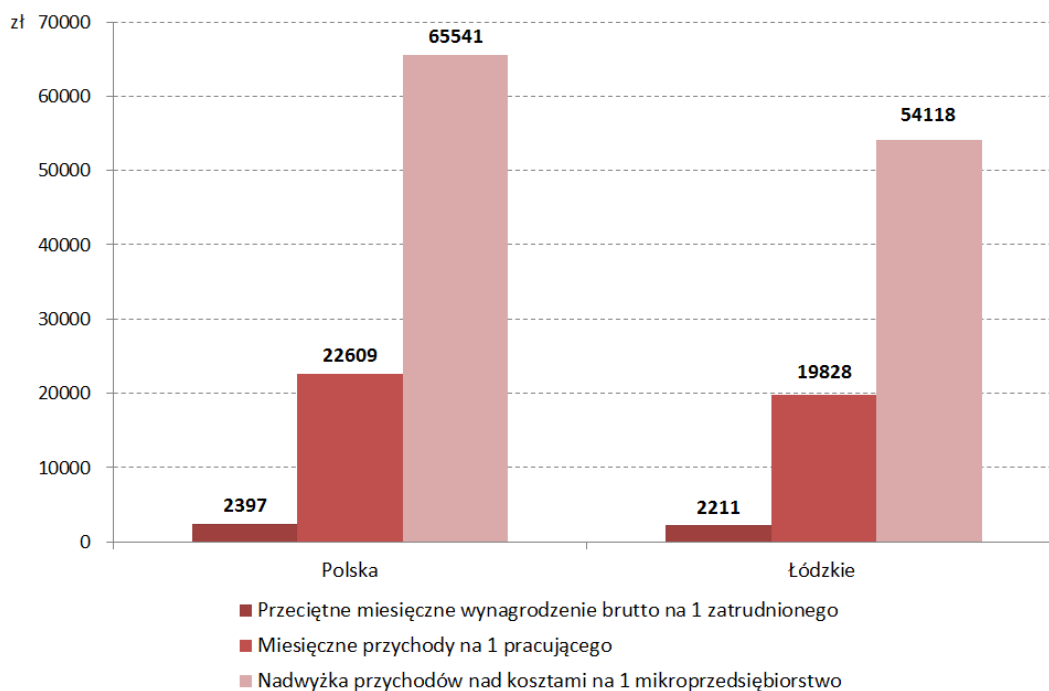
Natomiast w odniesieniu do przeciętnego zatrudnienia w przeliczeniu na 1000 mikroprzedsiębiorstw w województwie łódzkim w latach 2014-2015 zaobserwowano spadek wartości wskaźnika z 672 do 658 osób, podczas gdy w skali całego kraju nastąpił jego wzrost – z 667 osób w 2014 r. do 690 osób w 2015 r. – zob. wykres 4.

**Wykres 4. Podstawowe wskaźniki działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw w 2015 r.**



W latach 2014-2015 nastąpił wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego wśród mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego z 2105 zł w 2014 r. do 2211 zł w 2015 r. (zob. wykres 5). Pod względem analizowanego wskaźnika dominowały jednostki województwa mazowieckiego, dla których wyniósł on 2629 zł w 2014 r. i 2874 zł w 2015 r., a najniższy poziom wynagrodzeń (pomimo ich wzrostu z 1983 zł do 2102 zł) odnotowano w mikroprzedsiębiorstwach województwa świętokrzyskiego.

W przypadku mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego zaobserwować można wzrost miesięcznych przychodów na 1 pracującego z 18384 zł w 2014 r. (jedne z najniższych w przekroju województw) do 19828 zł w 2015 r. Porównując działalność mikroprzedsiębiorstw w poszczególnych województwach w 2015 r. pod względem miesięcznych przychodów na 1 pracującego należy zauważyć, że najwyższą wartość wskaźnika wypracowały jednostki z województwa mazowieckiego – 28750 zł (w 2014 r. wyniósł on 27906 zł), a najniższą mikroprzedsiębiorstwa z województwa opolskiego – 18065 zł (w 2014 r. wyniósł on 17826 zł).

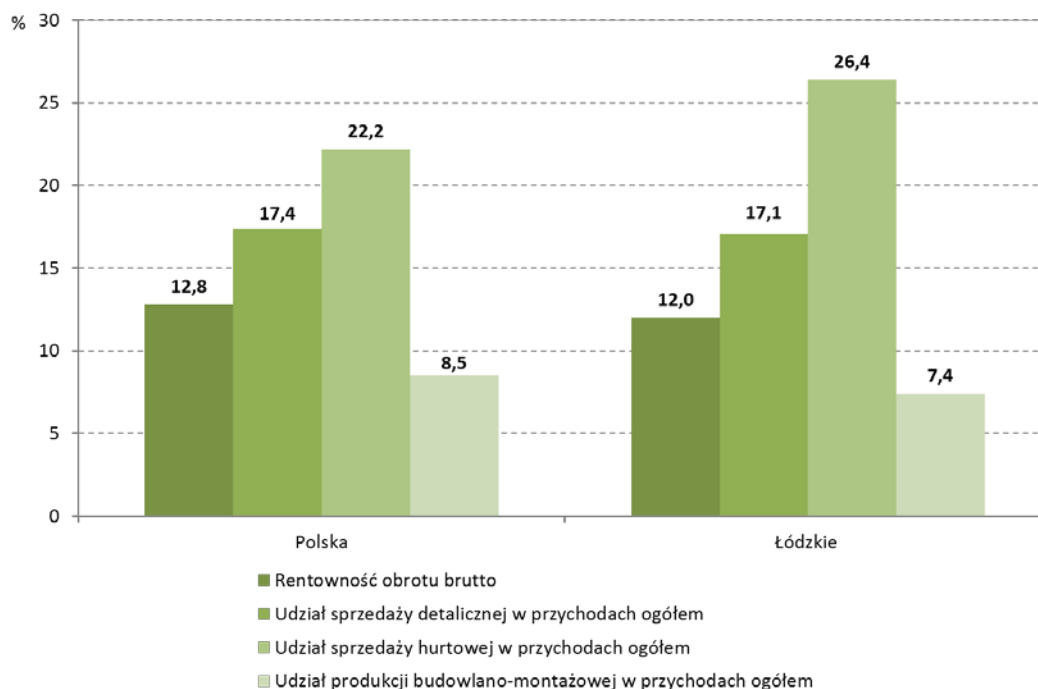
**Wykres 5. Wskaźniki finansowe działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw w 2015 r.**

Wskaźnik nadwyżki przychodów nad kosztami przypadającej na 1 mikroprzedsiębiorstwo oraz rentowności obrotu brutto potwierdzają, że sytuacja jednostek o liczbie pracujących do 9 osób w województwie łódzkim uległa poprawie (zob. wykres 5, 6). W latach 2014-2015 dla tych jednostek nastąpił wzrost nadwyżki przychodów nad kosztami w przeliczeniu na 1 mikroprzedsiębiorstwo z 47236 zł do 54118 zł oraz wzrost wartości nadwyżki przychodów nad kosztami w przychodach z całokształtu działalności (wskaźnik rentowności obrotu brutto) z 11,3% do 12,0%. Natomiast w skali całego kraju odnotowano wzrost nadwyżki przychodów nad kosztami przypadającej na 1 mikroprzedsiębiorstwo z 59397 zł do 65541 zł, a także wzrost wskaźnika rentowności brutto z 12,3% do 12,8%.

Ostatnie trzy wskaźniki prezentowane w tablicy 3 dotyczą handlu detalicznego, hurtowego i produkcji budowlano-montażowej mikroprzedsiębiorstw. Zestawiając wartość sprzedaży detalicznej i hurtowej (przedsiębiorstw handlowych) oraz wartość produkcji budowlano-montażowej (przedsiębiorstw budowlanych) z wartością przychodów ogółem wszystkich mikroprzedsiębiorstw uzyskano wskaźniki ukazujące efekty działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw w poszczególnych województwach (zob. wykres 6).

Dla mikroprzedsiębiorstw z województwa łódzkiego sprzedaż detaliczna stanowiła 17,1% przychodów ogółem w 2015 r., podczas gdy w 2014 r. udział ten wyniósł 19,4%. Spadek wartości omawianego wskaźnika z 18,4% do 17,4% w latach 2014-2015 odnotowano również w skali całego kraju. W zakresie sprzedaży detalicznej w 2015 r. wyróżniały się mikroprzedsiębiorstwa z województwa warmińsko-mazurskiego, dla których udział sprzedaży detalicznej w przychodach wyniósł 28,7%, podczas gdy najniższa wartość omawianego wskaźnika wystąpiła wśród jednostek z województwa mazowieckiego (13,5%).

Wykres 6. Wskaźnik obrotu i wskaźniki sprzedaży mikroprzedsiębiorstw w 2015 r.



W latach 2014-2015 odnotowano spadek udziału sprzedaży hurtowej w przychodach ogółem w skali całego kraju z 23,2% do 22,2%, w tym również w mikroprzedsiębiorstwach województwa łódzkiego z 27,2% do 26,4%. Pomimo tego udział sprzedaży hurtowej w przychodach jednostek o liczbie pracujących do 9 osób z województwa łódzkiego był w 2015 r. najwyższy, a najniższa – 14,4% wartość omawianego wskaźnika wystąpiła wśród jednostek z województwa podkarpackiego.

Mikroprzedsiębiorstwa województwa łódzkiego charakteryzowały się stosunkowo niskim udziałem produkcji budowlano-montażowej w przychodach, zarówno dla 2015 r. – 7,4%, jak dla 2014 r. – 7,0%. Średni udział produkcji budowlano-montażowej w przychodach mikroprzedsiębiorstw w Polsce w 2015 r. wyniósł 8,5%, a w 2014 r. 8,7%. Biorąc pod uwagę produkcję budowlano-montażową w 2015 r. na tle mikroprzedsiębiorstw z poszczególnych województw wyróżniały się jednostki z województwa zachodniopomorskiego, które cechował największy – 11,1% udział tego rodzaju produkcji w przychodach.

## WSKAŹNIKI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WOJEWÓDZTW ORAZ SEKCJI PKD

W dalszej części opracowania dokonana została charakterystyka mikroprzedsiębiorstw według wybranych wskaźników ekonomicznych w przekroju województw oraz wybranych sekcji PKD w 2015 r. (zob. tabl. 4-9 oraz podstawowe pojęcia). Analizy danych zamieszczonych w tablicach można dokonać według sekcji PKD w ramach każdego województwa (analiza pozioma) lub według województw w ramach każdej sekcji PKD (analiza pionowa).

Analiza pozioma – według sekcji PKD w ramach każdego województwa – ze szczególnym uwzględnieniem województwa łódzkiego wykazała, że:

- Najwięcej jednostek o liczbie pracujących do 9 osób – w skali całego kraju, w każdym z województw, w tym w województwie łódzkim – prowadziło działalność w sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych*. Dla mikroprzedsiębiorstw wszystkich województw była to sekcja skupiająca jednocześnie największą liczbę osób pracujących.
- W województwie łódzkim w sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych* działalność prowadziło 35,1 tys. mikroprzedsiębiorstw, a liczba pracujących ogółem wyniosła 76,2 tys. osób. Liczba mikroprzedsiębiorstw zajmujących się handlem wahała się od 10,1 tys. w województwie opolskim do 78,5 tys. w mazowieckim, a pracujących ogółem od 23,4 tys. osób w opolskim do 182,3 tys. osób w mazowieckim.
- W województwie łódzkim najwięcej pracujących ogółem (poza handlem) odnotowano w *przemysle* – 35,2 tys. osób.
- Opisana powyżej sytuacja w zakresie mikroprzedsiębiorstw i pracujących ogółem przełożyła się również na przychody jednostek o liczbie pracujących do 9 osób. Najwyższe przychody – w skali całego kraju, w każdym z województw, w tym w województwie łódzkim – odnotowano w jednostkach z sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych*.
- Drugą sekcją pod względem wartości przychodów mikroprzedsiębiorstw było *budownictwo* – z wyjątkiem województwa łódzkiego, śląskiego i wielkopolskiego, dla których duże znaczenie (poza handlem) miał *przemysł* oraz z wyjątkiem mazowieckiego (w którym poza handlem) dominowała *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*.
- W województwie łódzkim oraz pozostałych województwach, jak i w skali całego kraju – najwięcej mikroprzedsiębiorstw w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców prowadziło działalność w sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych*. Liczba przedsiębiorstw do 9 osób pracujących przypadająca na 100 tys. mieszkańców w wyżej wymienionej sekcji wahała się od 909 (podkarpackie) do 1470 (mazowieckie), a w województwie łódzkim wyniosła 1407.
- Drugą pod względem wielkości sekcją o największej liczbie mikroprzedsiębiorstw na 100 tys. mieszkańców w województwach było *budownictwo* – z wyjątkiem jednostek województwa dolnośląskiego (695) i mazowieckiego (1066), dla których była to *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* oraz z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego (549), dla których był to *przemysł*.
- W czternastu województwach najwięcej pracujących ogółem na 1000 mikroprzedsiębiorstw odnotowano w *przemysle*. Ich liczba wahała się od 2197 w województwie świętokrzyskim do 2832 w województwie lubuskim, a w województwie łódzkim wyniosła 2563.
- We wszystkich województwach najwyższe miesięczne przychody na 1 pracującego w mikroprzedsiębiorstwie osiągnięto w sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych* – mieściły się one w przedziale od 26172 zł dla jednostek z województwa podkarpackiego do 41086 zł dla jednostek z województwa mazowieckiego. W województwie łódzkim miesięczne przychody na 1 pracującego w mikroprzedsiębiorstwie w handlu wyniosły 29978 zł.



Analiza pionowa – według województw w ramach każdej sekcji PKD – pozwoliła ukazać omawiane wyżej wartości wskaźników działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego w innym kontekście:

- W ramach każdej z pięciu analizowanych sekcji, biorąc pod uwagę liczbę mikroprzedsiębiorstw oraz liczbę pracujących ogółem – dominowały jednostki województwa mazowieckiego.
- Najwięcej mikroprzedsiębiorstw na 100 tys. mieszkańców funkcjonowało w *przemysle* (585) oraz w *budownictwie* (755) w województwie pomorskim, a w sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych* (1470), *transport i gospodarka magazynowa* (458) oraz *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (1066) w województwie mazowieckim.
- Największa liczba pracujących na 1000 mikroprzedsiębiorstw w ramach analizowanych sekcji była dość zróżnicowana i wyniosła odpowiednio: 2832 osoby w *przemysle* w województwie lubuskim, 2455 osób w sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych* w województwie pomorskim, 2310 osób w *budownictwie* w kujawsko-pomorskim oraz 2214 osób w sekcji *transport i gospodarka magazynowa* w województwie łódzkim oraz 1938 osób w sekcji *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* w województwie śląskim.

Podsumowując wyniki analizy porównawczej dla mikroprzedsiębiorstw województwa łódzkiego w 2015 r. należy zauważyć, że z punktu widzenia podstawowych danych z zakresu działalności gospodarczej osiągnęły one ponadprzeciętne wyniki na tle jednostek z innych województw w zakresie: liczby pracujących, wartości przychodów i sprzedaży detalicznej (7 miejsce), udziału kosztów w przychodach, wartości nakładów inwestycyjnych i wydatków na zakup używanych środków trwałych, a także wartości sprzedaży hurtowej (5 miejsce). Najkorzystniej wypadły pod względem udziału nakładów inwestycyjnych łącznie z wydatkami na zakup używanych środków trwałych w przychodach - zajmując 4 miejsce, a pod względem wartości produkcji budowlano-montażowej zajęły 9 miejsce.

Ujmując wyniki jednostek o liczbie pracujących do 9 osób z województwa łódzkiego w kategoriach obliczonych wskaźników działalności gospodarczej należy zauważyć, że najlepsze wyniki osiągnęły one pod względem udziału sprzedaży hurtowej w przychodach (1 miejsce) oraz wskaźnika natężenia pracujących (8 miejsce). Biorąc pod uwagę udział sprzedaży detalicznej w przychodach zajęły 11 miejsce na tle jednostek z innych województw, a z punktu widzenia wskaźnika rentowności obrotu brutto i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto na 1 zatrudnionego osiągnęły 12 miejsce w zestawieniu. Mikroprzedsiębiorstwa województwa łódzkiego charakteryzowały się stosunkowo niskim wskaźnikiem miesięcznych przychodów na 1 pracującego oraz wskaźnikiem przeciętnego zatrudnienia (13 miejsce). W zakresie udziału produkcji budowlano-montażowej w przychodach zajęły 14 miejsce, a porównując nadwyżkę przychodów nad kosztami przypadającą na 1 mikroprzedsiębiorstwo osiągnęły 15 miejsce w zestawieniu.

### PODSTAWOWE POJĘCIA

**Mikroprzedsiębiorstwa na 100 tys. mieszkańców (wskaźnik natężenia mikroprzedsiębiorstw)** to liczba aktywnych przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób przypadająca na 100 tys. mieszkańców (przy wyznaczaniu wskaźnika natężenia mikroprzedsiębiorstw wykorzystano średnioroczną liczbę mieszkańców według ich faktycznego miejsca zamieszkania, według stanu na dzień 30 VI).

**Pracujący na 1000 mikroprzedsiębiorstw (wskaźnik natężenia pracujących)** to liczba osób pracujących ogółem (według stanu na dzień 31 XII), w przeliczeniu na 1000 mikroprzedsiębiorstw.

**Przeciętne zatrudnienie na 1000 mikroprzedsiębiorstw** to liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę przypadająca na 1000 mikroprzedsiębiorstw.

**Nadwyżka przychodów nad kosztami na 1 mikroprzedsiębiorstwo w zł** to różnica między wartością przychodów z całokształtu działalności i kosztów z całokształtu działalności w przeliczeniu na 1 mikroprzedsiębiorstwo.

**Miesięczne przychody na 1 pracującego w zł** to wartość miesięcznych przychodów z całokształtu działalności w przeliczeniu na 1 pracującego.

**Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w zł** to stosunek miesięcznej kwoty wynagrodzeń brutto do przeciętnej liczby zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

**Rentowność obrotu brutto w %** to stosunek nadwyżki przychodów z całokształtu działalności nad kosztami z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności.

**Udział sprzedaży detalicznej w przychodach z całokształtu działalności w %** to udział wartości sprzedaży detalicznej mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność handlową w wartości przychodów mikroprzedsiębiorstw ogółem (łącznie z podatkiem VAT).

**Udział sprzedaży hurtowej w przychodach z całokształtu działalności w %** to udział wartości sprzedaży hurtowej mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność handlową w wartości przychodów mikroprzedsiębiorstw ogółem (łącznie z podatkiem VAT).

**Udział produkcji budowlano-montażowej w przychodach z całokształtu działalności w %** to udział wartości sprzedaży produkcji budowlano-montażowej mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność budowlaną w wartości przychodów mikroprzedsiębiorstw ogółem.

Informacje o podmiotach według rodzaju działalności przedstawiono w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). W opracowaniu zastosowano skróconą nazwę sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle, oznaczoną znakiem „Δ”.

### OPRACOWANIE

Opracowanie: Artur Mikulec – Ośrodek Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Tabl. 1. Pracujący w mikroprzedsiębiorstwach według statusu zatrudnienia oraz województw w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ogółem	w tym w głównym miejscu pracy		właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin	w tym w głównym miejscu pracy		zatrudnieni na podstawie umowy o pracę	w tym w głównym miejscu pracy	
		razem	w tym kobiety		razem	w tym kobiety		razem	w tym kobiety
<b>POLSKA .....</b>	<b>3764185</b>	<b>3184150</b>	<b>1271189</b>	<b>2125053</b>	<b>1639614</b>	<b>590825</b>	<b>1639132</b>	<b>1544536</b>	<b>680364</b>
Dolnośląskie .....	302624	248415	103975	171338	123879	45829	131286	124535	58146
Kujawsko-pomorskie .....	179240	159674	59899	99360	83222	29413	79880	76452	30485
Lubelskie .....	159619	139096	56391	89704	72990	26181	69915	66106	30210
Lubuskie .....	96123	82498	35778	51894	40433	16107	44229	42066	19671
<b>Łódzkie .....</b>	<b>238207</b>	<b>187831</b>	<b>74716</b>	<b>134854</b>	<b>93347</b>	<b>34235</b>	<b>103353</b>	<b>94484</b>	<b>40481</b>
Małopolskie .....	343618	285821	111385	195930	147560	50107	147688	138261	61279
Mazowieckie .....	658354	555173	216997	380540	296672	106455	277814	258501	110542
Opolskie .....	81559	69875	28372	44261	34504	12501	37298	35371	15872
Podkarpackie .....	151856	125671	47426	84138	61341	20651	67717	64330	26775
Podlaskie .....	85901	75870	27426	51862	43232	14286	34039	32638	13140
Pomorskie .....	242911	200262	79196	139091	103151	35457	103820	97111	43739
Śląskie .....	446752	372515	159223	244853	182126	68869	201899	190389	90354
Świętokrzyskie .....	93920	81843	32632	53313	43173	15384	40608	38670	17248
Warmińsko-mazurskie .....	105853	92681	39139	60512	49647	18793	45341	43034	20346
Wielkopolskie .....	397933	347246	132492	217797	175547	62940	180136	171699	69552
Zachodniopomorskie .....	179716	159680	66142	105606	88790	33617	74110	70890	32525

Tabl. 2. Podstawowe dane o działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw według województw w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody ogółem	Koszty ogółem	Sprzedaż detaliczna	Sprzedaż hurtowa	Produkcja budowlano-montażowa
	w tys. zł				
<b>POLSKA .....</b>	<b>976404174</b>	<b>851546660</b>	<b>194643440</b>	<b>247473053</b>	<b>82665084</b>
Dolnośląskie .....	70001074	57591726	13707637	15885205	6138047
Kujawsko-pomorskie .....	43622413	37793599	8243646	11390590	4589249
Lubelskie .....	42277365	38330289	11136484	7809483	3302955
Lubuskie .....	25513214	22414865	5589267	6190720	2521399
<b>Łódzkie .....</b>	<b>54113894</b>	<b>47602895</b>	<b>10671913</b>	<b>16515343</b>	<b>4020834</b>
Małopolskie .....	95942537	83779176	17339140	22048936	10295112
Mazowieckie .....	218306805	194128996	34206141	61611933	14915811
Opolskie .....	16978020	14417622	4280068	4384318	1416972
Podkarpackie .....	37681605	33451132	8424868	6084421	3014185
Podlaskie .....	25256934	22536807	5565249	5510112	1980533
Pomorskie .....	58076615	49847805	9969844	14769134	5428813
Śląskie .....	100241504	87673379	22611176	27585827	8493316
Świętokrzyskie .....	24834585	21718533	5446547	5882460	2385701
Warmińsko-mazurskie .....	23120985	19653205	7668225	5025018	2070544
Wielkopolskie .....	95929542	82454636	19904469	27808426	7135912
Zachodniopomorskie .....	44507084	38151994	9878769	8971126	4955701

Tabl. 3. Wskaźniki działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw według województw w latach 2014-2015

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mikroprzedsiębiorstwa na 100 tys. mieszkańców		Pracujący (stan w dniu 31 XII)		Przeciętne zatrudnienie		Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w zł		Miesięczne przychody ogółem na 1 pracującego w zł	
			na 1000 mikroprzedsiębiorstw							
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
<b>POLSKA .....</b>	<b>4746</b>	<b>4 954</b>	<b>1955</b>	<b>1 976</b>	<b>667</b>	<b>690</b>	<b>2257</b>	<b>2397</b>	<b>21676</b>	<b>22609</b>
Dolnośląskie .....	5052	5 274	1960	1 975	653	682	2337	2512	20285	20117
Kujawsko-pomorskie .....	4221	4 322	1865	1 987	626	726	2123	2239	19145	21170
Lubelskie .....	3557	3 718	2029	2 003	697	717	2051	2253	19802	23278
Lubuskie .....	4473	4 641	1908	2 031	656	765	2119	2256	21176	23069
<b>Łódzkie .....</b>	<b>4719</b>	<b>4 816</b>	<b>1976</b>	<b>1 980</b>	<b>672</b>	<b>658</b>	<b>2105</b>	<b>2211</b>	<b>18384</b>	<b>19828</b>
Małopolskie .....	4954	5 197	1988	1 961	679	669	2139	2271	21745	24679
Mazowieckie .....	6001	6 430	1952	1 917	669	665	2629	2874	27906	28750
Opolskie .....	3781	3 934	2054	2 076	741	775	2159	2267	17826	18065
Podkarpackie .....	3457	3 562	1878	2 004	604	724	1991	2111	21408	21779
Podlaskie .....	3820	3 912	1785	1 845	568	610	2119	2187	23927	25931
Pomorskie .....	5140	5 422	1878	1 944	617	644	2365	2471	20837	21029
Śląskie .....	4552	4 693	2058	2 080	727	724	2212	2305	18808	19499
Świętokrzyskie .....	3761	3 848	1879	1 937	637	682	1983	2102	20253	23140
Warmińsko-mazurskie .....	3707	3 800	1888	1 932	668	698	2016	2161	17117	19215
Wielkopolskie .....	5381	5 611	2039	2 042	725	746	2238	2327	23130	20735
Zachodniopomorskie .....	5362	5 603	1791	1 871	565	618	2202	2321	19476	21562

Tabl. 3. Wskaźniki działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw według województw w latach 2014-2015 (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rentowność obrotu brutto w %		Nadwyżka przychodów nad kosztami na 1 mikroprzedsiębiorstwo w zł		Udział sprzedaży detalicznej		Udział sprzedaży hurtowej		Udział produkcji budowlano-montażowej	
	w przychodach ogółem w %									
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
<b>POLSKA</b> .....	<b>12,3</b>	<b>12,8</b>	<b>59397</b>	<b>65541</b>	<b>18,4</b>	<b>17,4</b>	<b>23,2</b>	<b>22,2</b>	<b>8,7</b>	<b>8,5</b>
Dolnośląskie .....	15,5	17,7	70073	80985	18,2	17,0	21,3	19,7	10,0	8,8
Kujawsko-pomorskie .....	13,9	13,4	56898	64600	20,5	16,7	29,9	23,0	8,1	10,5
Lubelskie .....	11,3	9,3	51472	49532	24,2	23,6	25,6	16,6	7,2	7,8
Lubuskie .....	11,3	12,1	52137	65477	18,6	19,5	22,9	21,6	7,4	9,9
<b>Łódzkie</b> .....	<b>11,3</b>	<b>12,0</b>	<b>47236</b>	<b>54118</b>	<b>19,4</b>	<b>17,1</b>	<b>27,2</b>	<b>26,4</b>	<b>7,0</b>	<b>7,4</b>
Małopolskie .....	11,8	12,7	57983	69432	18,8	16,0	19,8	20,3	8,8	10,7
Mazowieckie .....	11,5	11,1	71469	70407	15,4	13,5	23,6	24,4	9,1	6,8
Opolskie .....	13,5	15,1	56316	65158	21,6	22,2	25,5	22,7	9,2	8,3
Podkarpackie .....	10,3	11,2	47265	55825	18,1	19,9	22,4	14,4	9,7	8,0
Podlaskie .....	10,5	10,8	50880	58426	20,2	19,7	21,1	19,5	9,0	7,8
Pomorskie .....	13,8	14,2	61194	65845	15,0	15,1	24,4	22,3	9,3	9,3
Śląskie .....	13,2	12,5	58625	58504	20,6	19,5	25,4	23,8	9,5	8,5
Świętokrzyskie .....	11,9	12,5	52334	64276	20,2	19,5	22,1	21,1	9,5	9,6
Warmińsko-mazurskie .....	14,5	15,0	53033	63278	25,1	28,7	24,2	18,8	10,7	9,0
Wielkopolskie .....	10,7	14,0	58133	69132	17,2	18,0	21,9	25,1	6,5	7,4
Zachodniopomorskie .....	13,9	14,3	55788	66177	20,4	19,9	15,4	18,0	10,8	11,1

Tabl. 4. Mikroprzedsiębiorstwa według województw oraz sekcji PKD w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek	W tym:				
		przemysł	budownictwo	handel i naprawa pojazdów samochodowych <sup>Δ</sup>	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
<b>POLSKA</b> .....	<b>1905020</b>	<b>174163</b>	<b>235125</b>	<b>478657</b>	<b>140996</b>	<b>240179</b>
Dolnośląskie .....	153230	12120	19517	37351	10244	20203
Kujawsko-pomorskie .....	90229	8153	10710	23843	7080	9381
Lubelskie .....	79687	6906	9902	22647	6786	8748
Lubuskie .....	47320	3611	6370	13607	4004	4792
<b>Łódzkie</b> .....	<b>120311</b>	<b>13717</b>	<b>13123</b>	<b>35146</b>	<b>9361</b>	<b>13678</b>
Małopolskie .....	175184	16846	24979	42715	12994	21517
Mazowieckie .....	343400	26208	33178	78490	24457	56944
Opolskie .....	39295	4139	5799	10110	2142	4214
Podkarpackie .....	75781	7770	10529	19342	5878	8097
Podlaskie .....	46557	3954	6414	12114	4097	4835
Pomorskie .....	124972	13484	17412	25303	9507	16277
Śląskie .....	214824	20590	25295	57815	16004	24966
Świętokrzyskie .....	48479	4880	6544	15262	3816	4813
Warmińsko-mazurskie .....	54802	4830	7112	13502	3855	5840
Wielkopolskie .....	194917	18648	25318	50352	13288	24889
Zachodniopomorskie .....	96032	8303	12924	21059	7481	10986

Tabl. 5. Pracujący według województw oraz sekcji PKD w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący ogółem (stan w dniu 31 XII)	W tym:				
		przemysł	budownictwo	handel i naprawa pojazdów samochodowych <sup>Δ</sup>	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
<b>POLSKA</b> .....	<b>3764185</b>	<b>418154</b>	<b>484737</b>	<b>1103509</b>	<b>278451</b>	<b>418841</b>
Dolnośląskie .....	302624	32448	40620	85532	19044	36092
Kujawsko-pomorskie.....	179240	20715	24744	53791	13712	17770
Lubelskie .....	159619	17215	19509	51521	14062	14944
Lubuskie .....	96123	10226	12113	30657	8265	8129
<b>Łódzkie</b> .....	<b>238207</b>	<b>35160</b>	<b>26279</b>	<b>76152</b>	<b>20728</b>	<b>23951</b>
Małopolskie.....	343618	38523	48682	97532	23017	37726
Mazowieckie .....	658354	61087	69176	182252	47930	96355
Opolskie.....	81559	10577	11816	23447	4727	7029
Podkarpackie .....	151856	18885	21164	45114	12230	14217
Podlaskie .....	85901	8881	11933	24810	7873	7998
Pomorskie.....	242911	28111	36477	62117	16171	27349
Śląskie .....	446752	49840	56089	138985	33517	48395
Świętokrzyskie.....	93920	10723	14005	31036	7624	8332
Warmińsko-mazurskie .....	105853	11538	13401	30680	6856	10230
Wielkopolskie.....	397933	46212	54608	121047	28454	42689
Zachodniopomorskie .....	179716	18014	24121	48837	14241	17635



Tabl. 6. Przychody ogółem według województw oraz sekcji PKD w 2015r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody ogółem	W tym:				
		przemysł	budownictwo	handel i naprawa pojazdów samochodowych <sup>Δ</sup>	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
		w tys. zł				
<b>POLSKA.....</b>	<b>976404174</b>	<b>87407390</b>	<b>98276310</b>	<b>409101148</b>	<b>63794146</b>	<b>64286661</b>
Dolnośląskie .....	70001074	5892972	7464767	28179003	5283664	5552030
Kujawsko-pomorskie.....	43622413	4220050	5036648	17816894	2234042	2010141
Lubelskie .....	42277365	2866397	3579067	17391765	2692143	1335834
Lubuskie .....	25513214	1753501	2741384	10731738	2446253	709677
<b>Łódzkie .....</b>	<b>54113894</b>	<b>5354040</b>	<b>4281201</b>	<b>26466294</b>	<b>3973010</b>	<b>2219633</b>
Małopolskie.....	95942537	7944665	11075542	36175759	4852665	5699115
Mazowieckie .....	218306805	18548575	20957998	87704137	12596075	23358618
Opolskie.....	16978020	1671728	1687978	7838697	1065521	828961
Podkarpackie .....	37681605	2767520	4080449	13580143	2612862	1373049
Podlaskie .....	25256934	1662388	2840929	10523321	1463350	868094
Pomorskie.....	58076615	6127488	6174321	22657803	4112804	3636472
Śląskie .....	100241504	11254520	9796739	46607620	7530037	5444666
Świętokrzyskie.....	24834585	1844074	2543901	10384843	1623422	983229
Warmińsko-mazurskie .....	23120985	1983569	2222197	11562316	1029805	1065364
Wielkopolskie.....	95929542	10069511	8388065	44462766	7002112	7326779
Zachodniopomorskie .....	44507084	3446392	5405122	17018047	3276379	1874997

Tabl. 7. Mikroprzedsiębiorstwa na 100 tys. mieszkańców według województw oraz sekcji PKD w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mikroprzedsiębiorstwa na 100 tys. mieszkańców	W tym:				
		przemysł	budownictwo	handel i naprawa pojazdów samochodowych <sup>Δ</sup>	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
<b>POLSKA</b> .....	<b>4954</b>	<b>453</b>	<b>611</b>	<b>1245</b>	<b>367</b>	<b>625</b>
Dolnośląskie .....	5274	417	672	1286	353	695
Kujawsko-pomorskie.....	4322	391	513	1142	339	449
Lubelskie .....	3718	322	462	1057	317	408
Lubuskie .....	4641	354	625	1335	393	470
<b>Łódzkie</b> .....	<b>4816</b>	<b>549</b>	<b>525</b>	<b>1407</b>	<b>375</b>	<b>548</b>
Małopolskie.....	5197	500	741	1267	385	638
Mazowieckie .....	6430	491	621	1470	458	1066
Opolskie.....	3934	414	581	1012	214	422
Podkarpackie .....	3562	365	495	909	276	381
Podlaskie .....	3912	332	539	1018	344	406
Pomorskie.....	5422	585	755	1098	413	706
Śląskie .....	4693	450	553	1263	350	545
Świętokrzyskie.....	3848	387	519	1211	303	382
Warmińsko-mazurskie .....	3800	335	493	936	267	405
Wielkopolskie.....	5611	492	675	1410	360	697
Zachodniopomorskie .....	5603	454	720	1212	402	638

Tabl. 8. Pracujący na 1000 mikroprzedsiębiorstw według województw oraz sekcji PKD w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracujący (stan w dniu 31 XII) na 1000 mikro- przedsiębiorstw	W tym:				
		przemysł	budownictwo	handel i naprawa pojazdów samocho- dowych <sup>Δ</sup>	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna
<b>POLSKA</b> .....	<b>1976</b>	<b>2401</b>	<b>2062</b>	<b>2305</b>	<b>1975</b>	<b>1744</b>
Dolnośląskie .....	1975	2677	2081	2290	1859	1786
Kujawsko-pomorskie.....	1987	2541	2310	2256	1937	1894
Lubelskie .....	2003	2493	1970	2275	2072	1708
Lubuskie .....	2031	2832	1902	2253	2064	1696
<b>Łódzkie</b> .....	<b>1980</b>	<b>2563</b>	<b>2002</b>	<b>2167</b>	<b>2214</b>	<b>1751</b>
Małopolskie.....	1961	2287	1949	2283	1771	1753
Mazowieckie .....	1917	2331	2085	2322	1960	1692
Opolskie.....	2076	2555	2038	2319	2207	1668
Podkarpackie.....	2004	2431	2010	2332	2081	1756
Podlaskie .....	1845	2246	1861	2048	1922	1654
Pomorskie.....	1944	2085	2095	2455	1701	1680
Śląskie.....	2080	2421	2217	2404	2094	1938
Świętokrzyskie.....	1937	2197	2140	2034	1998	1731
Warmińsko-mazurskie .....	1932	2389	1884	2272	1779	1752
Wielkopolskie.....	2042	2478	2157	2404	2141	1715
Zachodniopomorskie .....	1871	2170	1866	2319	1904	1605

Tabl. 9. Miesięczne przychody na 1 pracującego według województw oraz sekcji PKD w 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miesięczne przychody na 1 pracującego	W tym:			
		budownictwo	handel i naprawa pojazdów samocho- dowych <sup>Δ</sup>	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
w zł					
<b>POLSKA</b> .....	<b>22609</b>	<b>17822</b>	<b>31870</b>	<b>19731</b>	<b>13372</b>
Dolnośląskie .....	20117	15894	28352	24184	13403
Kujawsko-pomorskie.....	21170	18083	28397	14118	9759
Lubelskie .....	23278	16452	29346	16812	7742
Lubuskie .....	23069	20210	29944	25380	7532
<b>Łódzkie</b> .....	<b>19828</b>	<b>14180</b>	<b>29978</b>	<b>16400</b>	<b>8186</b>
Małopolskie.....	24679	20558	32429	18230	13261
Mazowieckie .....	28750	26258	41086	22409	21035
Opolskie.....	18065	12414	28455	19513	10136
Podkarpackie.....	21779	16786	26172	18574	8642
Podlaskie .....	25931	21353	36949	16243	9480
Pomorskie.....	21029	15297	31251	22083	11705
Śląskie.....	19499	15207	28746	19236	9760
Świętokrzyskie.....	23140	15937	28866	18119	10340
Warmińsko-mazurskie .....	19215	15183	32802	12891	9035
Wielkopolskie.....	20735	13250	31276	21079	14896
Zachodniopomorskie .....	21562	19648	29761	19890	9219